

FEJÉRMEGYELI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz hordva, vagy vidékre postán küldve

egy hora 10 korona, negyedévre 30 korona,

fél évre 60 korona, egész évre 120 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter 1. Telefon sz. 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Képzőművészeti tárlat

ván az ő Fehérvár megyeházának dísztermében, mely most a műszak csarnoka, vagy inkább a magyar géniusznak szépségében megnyilatkozó temploma lett.

Mi pedig rászorulunk a szépség szemlélésére, hiszen a világháború borzalmai s a vörös örület tombolásai környékeztek bennünket öt éven át. Elfáradtunk a halál árnyékában való sanyalódástól, most végre kezdhetjük a kultúreléthez való visszatérést s a művészet tisztá szépségeinek szemlélésén való megnyugvást, azért, hogy erőt merítsünk a romokon való kulturális felépítésnek munkájához.

A kultúra virága a művészet. Csak természetes tehát, hogy a művészi szépség kultusza a kultúrával együtt jár, s minél eszményibb valamely korban a világlétfogás, annál tökéletesebb benne a művészet. A művészet a nemcsak érzelmek fejlesztője, tartalmával, szimbolikájával oktat, lelkesít, tanítja az értelmet s az érzelmét, sürgeti és segíti a harmonikus emberi életet. Ezért rászorulunk a művészi szépség szemlélésére, hogy megismerjük a művészet kontarának.

Mert az emberi élet vászon, melyre kiki maga rakhatja fel a színskála minden valóját s festhet olyan tónusú képet, amint akar. Lakhatik valaki sőtét pincelakásban, mégis a lelkében kiszínezett kép izzó kolorittal tele, mellyel kikacagja némely szalonok hamis életművészetét. Gondoljunk Rembrandt és Rubens művészetére.

Egyszerűen nem lehet csak a "világvárosok" lakóinak kiváltsága. A művészet közkincs, internacionális érték, de magyarul, németül, angolul, vagyis nemzeti nyelven kifejezve. Nekünk jogunk van a magyar művészeketől magyar s keresztény lélekkel alkotott műalkotásokat követelni. Nekünk nem pesti zsargon- és böcherművészet kell, hanem a magyar Géniusz esőkjától ihletett alkotásokat tudjuk s akarjuk megbecsülni, csak ilyen alkotásokat tekinthetünk a magyar kultúra virágainak, melyekben gyönyörködik a lelkünk.

Madonna-képein, Cellini kelyhein, Rebbia terrakottáin, Rodin és Munier titánjain, Munkácsy, Bencúr halhatatlan kompozícióin, Zala szoborművein. — a filigrán műtárgyakon ép úgy sugárik a lélek, mint a lipcei „Gott müt uns“ emlékművön.

Az ember kiváltságos hivatása épen az, hogy a természet, a művészet s a szellemvilág vonalait, ritmusait, s motívumait ellesve: a vonalakból s formákból, a koloritból s mélységes távlatokból nemcsak belvederi Apollót s milói Vénuszt, Munkácsy „Golgota“-ját s istenképeket alkosson, hanem: az ember önlékét alakítsa s színeze Isten képévé, hogy lelkében lakozzék összhang s ne ismerje önmagát az életművészet kontarának.

Mert az emberi élet vászon, melyre kiki maga rakhatja fel a színskála minden valóját s festhet olyan tónusú képet, amint akar. Lakhatik valaki sőtét pincelakásban, mégis a lelkében kiszínezett kép izzó kolorittal tele, mellyel kikacagja némely szalonok hamis életművészetét. Gondoljunk Rembrandt és Rubens művészetére.

Egyszerűen nem lehet csak a "világvárosok" lakóinak kiváltsága. A művészet közkincs, internacionális érték, de magyarul, németül, angolul, vagyis nemzeti nyelven kifejezve. Nekünk jogunk van a magyar művészeketől magyar s keresztény lélekkel alkotott műalkotásokat követelni. Nekünk nem pesti zsargon- és böcherművészet kell, hanem a magyar Géniusz esőkjától ihletett alkotásokat tudjuk s akarjuk megbecsülni, csak ilyen alkotásokat tekinthetünk a magyar kultúra virágainak, melyekben gyönyörködik a lelkünk.

Tiltakozunk ama "művészek" merénylete ellen, akik tehetségtelen szelleműk abortuszait, műalkotásként akarják

reánk tukmálni. Mi őket közönséges szélhámosoknak tartjuk, akik a művészet tiszteltetelmét tógáját öltve magukra, karneválnak nézik az életet s csalják a kritikátlan tömeget.

A valóban magyar művészet nem fog lealjasodni a futuristák hóbortjaira, a színeket nem rakja fel vakoló módjára legényes bravúrral, de — rajztudás nélkül. És mert magyar, hát *mer nyíllan keresztény lenni*, hiszen a lélek mélységeiből s az ideálok magasságaiból szerzi az ihletet.

Mi "vidékiek" jól tudjuk, hogy a magyar művészetet

bizonyos pesti lángsrényfi bohémek kompromittáltak, mi azokkal közösséget vállalni nem akarunk, azoknak a tarmatlan s szellemszegény tákolmányait műtárgyaknak nem tekintjük. Épen ezért nagy most az örömmünk, amikor igazán magyar művészek alkotásaiban gyönyörködhetünk a megyeházánk tárlatán.

A Magyar Képzőművészek Nemzeti Egyesületének kiváló alkotásaikkal hozzánk eljött tagjait megkülönböztetett tiszteltetéssel köszöntjük, műtárgyaikat pedig ajánljuk a szepet megértő közönség figyelmébe.

Hajós.

A képzőművészeti tárlat megnyitása

vasárnap d. é. fél 12 órákor történt a Vármegyeház nagytermében: a kultuszminiszter, a város és a megye vezető férfainak s a kiállító művészeknek, valamint nagyszámú intelligens közönség jelenlétében.

A Magyar Képzőművészek nemzeti egyesülete nevében körösfői Kriesch Aladár a szövetész elnöke Haller kultuszminiszterhez fordult és a következőket mondta: "Az a vártunk és vártunk, hogy a vártunk és vártunk."

... kultúra iránt és keresztény hitát hajtásait itt fakaszuk ki. Nagy bűn terhel mindnyájunkat. A magyar nemzetörödmőség, a magyar urhatnáság, a magyar közöny, a pátópáság, amely a magyar kultúra előtt elzárkóztunk és másokra hagytuk, hogy megcsinálják. Azok ezután, akik nem voltak hivatottak erre, csináltak egy olyan kultúrát, amelyet tudtak. A főváros egy trivál kabarékultúrát teremtet és a vidék elfogadta, sőt bambán és szolgailag kérkedett vele. Ez nem egészséges állapot. A kultúránk a nemzet gyökereiből kell fakadni és ezért tartom szükségessnek és ez a mai kiállítás is egy kísérlet arra, hogy a kultúrát decentralizáljuk. A magyar vidéknek kell adni, majd azt az erőt és egészséget, amely lehetővé teszi, hogy a főváros ismét az legyen, aminek lennie kell, az ország szíve.

Azután Haller kultuszminisz-

terhez fordult, kérve, a tárlat megnyitását.

Haller miniszter a társulatot a beszéddel nyitotta meg:

"Lelkünk, mint a vízbőlön galambja jár kerül, hogy valahol egy nyugalmas helyet találjon a romok között, ameyen megpihenhessen. A sok rom közt, egy ilyen nyugalmas hely egy ilyen szentély a művészet Templom, ahol a lelkek beszélnek a lelkekkel. De a lelkeknek kell beszélni, éppen ezért a lelket kell keresni a művészetben. Csak az az igazi művészet mi a lélekből fakad." A lélek

szív a művészetnek is. És ma lehet a művészetnek nagyobb, szentebb hivatala mint a magyar lélek kifejezése, a magyar gondolatnak, magyar művészi eszközökkel való kifejezése. A világ nagy kultúrájára nem az a művészet bír beccsel, amely egyszerűen mennyiségével szaporítsa a kultur értéket, hanem, amely valami különbözőt, valami újat, valami eredetit fű hozzá ezekhez a kultúr értékekhez. Ez a művészet magyar faj karaktere, ez a művészetben magyar módon megnyilatkozó magyar gondolat. Ebből az eszméből kell a magyar művészet regenerálódásának kiindulni, de ez a magyar művészet, lesz a legjobb propagandánk az egész világ előtt is. A kiállítást megnyitja és átadja a jelenlevő főispán kormánybiztosnak és ajánlja az ő szerető gondjaiba és támogatásába. Gróf Karolyi József főispán kijelentette, hogy a műtárgyakat gond-

Csemege árak nagy választékban jutányos árban. Flits Pál fia cégnél, Nádor-utca 4. Telefon 98.

Egyes szám ára 40 fillér.

jaiba veszi, s átadta a szót *Andrássy Gyula* grófnak, aki a következő beszédet mondotta:

Párátlanul nehéz időkön mentünk át. Négy éves irtó háború, egy éves belső anarchia nehezedik vállainkra. A nemzet ma is beteg. Idegenszere ma is sajog azon szenvedések és aggodalmak hatása alatt, amelyen átment. Minden egyes érzi magában a mult idők nyomasztó hatását. Ez magyarázza, hogy közéletünk nem bírja egyensúlyát visszanyerni. A forum telve van egyéni törtéttel, fekevesztett ambíciókkal, gyűlölettel, amikor a nagy célokért tudni kellene összeműködni.

Az anyagi bajok gyógyításához még alig látunk hozzá.

E posványból csak a kitartó, a sokoldalú és ernyedetlen munka vezethet ki: a kulturális és gazdasági munka.

Hazafiás örömmel látom, hogy a képzőművészek jó példával járnak elől és nagy célokkal, nagy elhatározásokkal láttak munkához. Jól teszik; nagyot akarni, magas célokat tűzni ki, már fél eredmény.

Legyen a művész mindenképp föltött őszinte, hü önmagához. Ne majmoljon, ne utánozzon senkit. Amit mástól tanul, azt állítsa a saját géniusának szolgálatába. Ne keressen gyors eredményt — munka nélkül, modern jelszavak hajhászataival.

A legutolsó forradalom pusztító hatását, azt a lelki Mirvánát, a melyet terjesztett, csak akkor értethetjük meg, ha a futurista, cubista stb. kiállításokra emlékeznünk visszavá. A forradalmárok újat akartak. De nem azért, mert új ideállaik voltak, mert világosan tudták, hogy mivel pótolják a régit: hanem, mert őszönük a pusztító rombolás volt, mert előtörtéttel, mert megromlott idegrendszerük a rendet, a harmóniát el nem bírta több és az anarchiában és a nihilizmusban kerestek enyhülést, éppen mint a művészet utolsó forradalmárai.

Ma a művészet két jelszót hangoztat: magyar és keresztény.

Ma a magyar művész igazán magyar érzést s szeret hazáját és őszinté, komoly, akkor művészete magyar lesz. A magyar tehetséget, a magyar individualitást, magyar érzést fogja kifejezni.

Ha szereti, ha megérti a magyar föld, a magyar levegő báját és specialitását, művészete megkapja a nemzeti zománcot.

De ne akarjuk a magyar jellegét különségeiben mesterségesen művészeinkre erőszakolni. Akkor nem lesz magyar művészetünk, mert nem lesz valódi művésztünk. A művész lelkét tegyük magyarrá, de művészte legyen szabad. Ha a művész a keresztényiségnek földi vonatkozásáiban legnemesebb lényegét, legfőbb elvét: a szeretetet tartja mindenben szeme előtt, ha bensőséggel élt a művészetén, ha egész szívvél és rajongó lelkesedéssel dolgozik, ha megbecsüli a közönséget és neki csak realit és szolid munkát nyújt, ha nem felejti meg arról, hogy amikor az ecsethez nyúl, szent hivatást teljesít, mert a szepre, a felelemelőre, a nemestre tanítja azt, akiben kevesebb az isteni szikra, ha szent íbület kísérti az alkotásnál, ha a kalmárszellemtől, a börze dölgietes levegőtől távol tartja magát, ha az idealizmust, szolgálja, akkor keresztény lesz művészete a szó

legnemesebb, egyesítőbb, kiengesztelőbb értelmében.

Szakítsunk minden téren a hazugsággal. Legyünk becsületesek, ez a legfőbb. Több mint harminc éve szolgálok hazámat. Keservesen tapasztaltam, hogy nincs elég meggyőződés, igaz hit, férfias háterinc bennünk. Tul sok a stréberei, az opportunizmus, a köpenyforgatás.

Fő bajunk lelkünk romlása. — Ezen segítenünk kell. Szálljunk magunkba. Kiki magát javítsa. Irtsa ki hibáit. Reformáljuk magunkat, mert csak a becsületeség és őszinteség talaján fog értékes művészet, — egészséges közélet épülni.

Ereztük az enyészést lehelletét. Ha most sem tudunk a helyzet magaslataira emelkedni, ha most sem tudunk győzedelmeskedni a kicsinykedésen és egoizmuson, elpusztulunk és akkor borzasztó ilyenről még beszélni is; de ki kell mondanom, még is érdemelnök, hogy elpusztuljunk.

De ha tanulunk a multból, nagy és dicső jövőnk lesz még.

Andrássy nagyhatsón beszéde után a miniszter s a jelenvolttak megzemlélték a tartatot.

A műtárgyak két nagy teremben vannak elhelyezve. A művészek névsora ez: Gaál Ferencz, Moznay Nagy Endre, Várady Lajos, Dióssy, Csók István, Márton Feri, Batthyány Gyula, Udvari Géza, Székely Andor, Vágner Géza, Körösfői Krisch Aladár, Kruusay, Edvi Illés Aladár, Say Géza, Czencz, Smohay. — Szobrászok: Pásztor János, Sidló Ferenc, Kisfaludi Stróbl Zsigmond, Bori Jenő, Szentgyörgyi, Beszédes László. — Nagy Sándor, Dubics Andor, Moldován, Dobay Székely Andor, Sennyei Krunyák.

Kultur-értekezéslet.

Gróf Károlyi József főispán vasárnap délután 4 órakor a főispáni hivatalba összehívta a székesfehérvári kulturális bizottság vezetőit értekezletre, amelynek célja a város kulturális életének támogatása és fejlesztése.

Azt követően Gróf Károlyi József főispán szünetet tartott, amely alatt a városi tanács tagjai a városi hivatalban ülést tartottak. A tanács elhatározta, hogy a városi költségvetésből a kulturális élet támogatására a lehető legnagyobb összeget fordítsa.

Gróf Károlyi József főispán megnyitja az értekezletet és beszél a kulturális szervezet és támogatás szükségéről, köszönetet mond a Magyar Képzőművészek Nemzeti Szövetségének megalakulásáért.

A Magyar Képzőművészek Nemzeti Szövetségének ülése véget ért. A városi tanács elhatározta, hogy a városi költségvetésből a kulturális élet támogatására a lehető legnagyobb összeget fordítsa. A városi tanács elhatározta, hogy a városi költségvetésből a kulturális élet támogatására a lehető legnagyobb összeget fordítsa.

nyeket, megszervezi a belv. kath. kör. Vörösmarty, Zeneegylet, Fejérmegyei és székesfehérvári Múzeum egylet és szépművészeti bizottság.

Gáspár miniszterelnökségpropaganda osztályfőnök beszél a hivatalos tervekről, amelyek már előkészítés alatt állanak. Nagyjában helyesli és nyomon követi ez a tervezet a székesfehérvári kulturbizottság terveit.

Körösfői Krisch Aladár a Magyar Képzőművészek Nemzeti Szövetség elnöke noha egyetért értelemben Gáspár fejtegetésével, de nem tartja gyakorlatinak. Önmálló helyi karakterű kulturművészre gondolt. Munka felosztást és ezáltal szakmunkát kíván. A kultúra minden ágába szakosztály alakítsák. Mi a Szövetség, csak a képzőművészet szakosztálynak akarunk egy kis utatvalót, programot adni. Kंत्रaválja a teendőket.

1. A műpártoló közönség felkeltése, alapító és pártoló tagok gyűjtése. Pártoló tagsági díj évenként 25 korona.

2. A kiállítás rendezések.

3. A művészi érdekű felolvasások és műtörténeli előadások vetített képekkel.

4. A műkereskedés létesítése olyan tárgyhólyból, amelyek jürizve voltak egy helyi júry által.

5. Az iparművelői vállalatok támogatása esetleg kezdeményezésre.

6. Az 1-2 művész helyi letelepítése és támogatása.

7. A város történeli múltjának felkutatása, megőrzése és védelme.

Zala György felszólalásában kötelességének tartja a munkát és a közreműködést. Fél a számalágy lelkesedéstől. Most építjük a jövőt, minden magyar ember vezetésmenlegen az egyébi munka az ország újjáépítéséhez. Szél a magyar művészet mulasztásairól. Bűszke szót szeretnénk szívenvedéseinkben vegyíteni a magasztos eszmék szolgálatában. A részletek kidolgozása a jövőben mulk.

Csók István min. telenmegyei szűlött és volt telenmegyei szűlött az új városnáza építés terve kapcsán, a régi Zichy ház és városnáza klasszicizmus szépség épülettének a lerombolása ellen. Óra int a tradíció nevében a szentségtörés ellen. Ha nincs tradíció, az új nemzedék mit fog folytatni? Maradjon az az épület a kulturálpalota antik tradíciók épülete.

Lipsczy Lajos lelkesen fogadja a tervet és igéri, hogy keresni fogják, a régi épületeket megtartják és nem fogják lerombolni a szép emlékeket.

Udvargy Géza. Minden kultúrának a fokmérője a képzőművészet ápolása és a szappanfogasztás. Realisan a jövőben a Képzőművészek anyagi támogatása a vidéki társadalm feladja. Rajokat boésatunk ki a fiatal generációból tanulásra és megélhetésül. Ölelje a társadalm magához melegen és lélekben a mi törekvéssünket.

Dr. Kiss Menyhért műpártoló társaság alakítását javasolja, amely szedje az erkölcsi és anyagi erőket, a nemzeti művészet támogatására.

Udvargy Géza köszönetet mond Hallernak amiért ezt az utat lehetővé tette. Márton Ferenc a

műkereskedők káros hatáson működésére mutat rá és ezekkel szemben a vidéket a fővárossal szorosan összekötő szervezet kiépítését hangsulyozza. Ajánlja vidéki expozitúrák vezetésére a vidéki rajtanárokat. A vidéki városokat arra kéri, hogy nagytehetségű művészeknek bizonyos léteimumot biztosítsanak.

Most itt a vidéken szívhátnak magukba a magyar levegőt.

Gróf Károlyi József főispán reflektál az elhangzottakra s kifejteni, hogy Csók Istvánval egyetért, míg ő il a főispáni székben; ilyen barbarizmust meg nem enged, helyesli Márton Ferenc intenciót és ebben a lépéseket meg fogja tenni. Szolgálatait felajánlja a művészetnek, hogy ezzel is a hazának szolgáljon.

Mára igazgató záró szavaiban hieuvel, hogy amit Szfehérvár csinálni akar az a magyar gondolatvilág új folyamatos munkája.

A jövő héten a konkrét javaslatok jönnek. Ez a szery, amelyet utasítani karnak, ki fog menni a nép közé és bele fogja galvanizálni a nép lelkébe a magyar szellemet. Magyarország elvárja, hogy mindenki megtegye kötelességét!

Bankett.
Vasárnap este a vendégművészek tiszteletére a Magyar Király éttermében szász terített bankett volt, melyen Haller miniszter s a vendégművészek valamint a város vezetői s kitűnőségei vettek részt.

Számos felköszöntő hangzott el, melyek közül főleg gróf Károlyi József főispán és Sreter ezredes beszéde váltottak ki nagy emóciót.

Károlyi főispán kifejezte azt az óhaját, hogy a művészek decentralizáljanak s motivumokat itt a Dunántúli magyar vidékein keressenek, hol a nép hü maradt a magyar eszmékhez. A Dunántúl az a vidék, mely léghivebben őrzi a nemzeti tradíciókat, melyekről ie nem mondunk soha! — Főispán halást ért el záró szavaival: művészek a terület

legnagyobb részén a közönség fellállt s lelkesen élékelte a Hymnust.

Sreter ezredes, kerülteli főparancsnok a magyar hadsereg szelleméről beszélt. Kiemelte, hogy foglalkozni kell a tiszteknek a legénységgel s bele kell szuggérálni a magyar s keresztény fogfógtást s érzést. Köröfőtünk sovénista nemzetek élnek, mi sem lehetünk mások, ha nemzetünk élni akar. Követelte a polgárság s a nép támogatását a hadsereg számára. Beszédét Horthy fővezér éltetésével fejezte be.

Sreter ezredes később újra fel szólalt s a magyar katona izzó királytiszeletével éltette azt, akinek fejére majd a nemzet bizalma Szent István koronáját fogja helyezni.

Haller miniszter második felszólalásában elmondotta; — hogy milyen nem lehet majd az új magyar király. A jövőendő királyra emelte poharat.

Ah! eredményesen akar hirdetni, az lapunkban hírdet, mert Székesfehérvárott és megyénkben a legelterjedtebb lap a „Fejérmegyei Napló.“

Kör. szoc népgyűlés.

Féltizenegykor futott a kath. kör kapuja elé a budapesti vendégek autója. Haller miniszter rögtön a Szent Imre terembe ment, hogy a ker. szocpártszervezetnek népgyűlést tartson.

Koháry asztalos nyitotta meg a gyűlést. Haller miniszter beszédének gondolatmenete a következő volt:

Nem értem a már hegedő sebeket, nem beszélek arról, hogy mit szenvedtünk, mit veszítettünk, hogy gyaláztuk meg történelmünket. Erről csak reggeltől-estig írhatunk, itt csak bánatot mélyíthetünk. Arra felelek, hogyan lehet az országot újra építeni.

Utalmom kell a régi politika alapelveire. Főelv volt: hogyni kell az erősebbet, mert nem fontos kínai van a pénz, fő, hogy nőjön a nemzet vagyona. Második elv volt: teremünk a külföldhöz (Ausztria) alkalmazkodó politikát, ne okroaljuk az országra fajunk uralmát. Ehhez a nemzeti érzést kellett gyengíteni. Az újságban és politikában annak a szelleme vonult be, aki ott a vagyon és a szellem degenerátia a nemzeti öntudatot s érzést. S mikor a nemzeti érzés degenerálása befejeződött, akkor azok, kik nem vereztek, kik iltthon árvt nem hagyták, kiknek a háboru konjunktura ideje volt, elkezdtek hirdetni, hogy a háborut nem bírják, hogy a nemzeti supremacia helyeti keleti Svájcot akarunk. Ez volt az, ami miatt határainkat elvesztettük. Ez a degenerált nemzeti érzés ellenállást nem fejtett ki. Mi ezzel szemben a ker. magyar öntudatot és érzést akarjuk odaállítani gazdasági téren is. Mi kénezek vagyunk leltini arra, ki ezen érzéseket alássa.

Kereszténység most konjunktura lett. S ebben veszedelmet látok. Ugy járunk, mint a tyúk, mely a fészekből kelt ki, hirtelen a szabad világba lép, és ott a farkasok között, továbbá kőkör és knazovitzky cégeknek és a még fennmaradt jegyek este a pénztárnál árusítatnak. Részletes mősor az estélyen kapható.

Itt említjük meg, hogy a kiállítás 13 án zárul és naponta megtekinthető de. 9-12 és du, fél 2 óratól 4 ig. A kiállítási katalógus elkészült, a képvisarás lassaukint megkezdődött és — dicséretül legyen mondva — inkább a polgári közeposztály körében indult meg a yásárió kedv. Magyar képzőművészek Nemzeti Szövetsége városunkból Győrbe megy, ahol a kiállítás és a karácsonyi vásár dec. 20 án nyílik meg.

A ker. kurzus hármát jelent: 1) Egyesíteni a ker. felekezeti egységes harcra. Nem engedjük, hogy a keresztények kőse két verjenek, hogy azután könnyebben végezhessenek velünk. 2) Keresztény törvényho-

zást és 3) szocialis törvénykezést akarunk. Kereszténység a szocializmus evangéliuma. A munkás részvény-részesedést, vagyonhatárt akarunk földműves munkásnak földet adunk, a nagybirtokot ugy rendszabályozzuk, hogy azt termeljen amire szükség van és ne azt, amiből legtöbb a jövedelem. E három pont a keresztény program A ker. politika nem antiszemitizmus. E kérdésben elvünk tisztessége, erkölcs s számarány.

A miniszter beszédét Ketskés Elek köszönte meg, kifejtette, hogy Székesfehérvár képviselője csak ker. szocialista lehet. Utána dr. Gombó István párttitkár tartott előadást.

HIREK.

A Művészestély szerdán este lesz. A Magyar Képzőművészek Nemzeti Szövetsége által rendezendő Művészestély, közbejött elbarihatalan akadályok miatt nem kedden 9 én, hanem szerdán 10 én este 6 órakor, a szt. István teremben lesz megtartva. Művészi eseményszámba megy Koncz János hegedűművész szereplése aki fiatal kora dacára, mint Hubay Jenő legkiválóbb tanítványa utóadott a zeneakadémiai tanári székben és ma a híressébb európai nevű hegedűművész stólistánk. Az estélynek ünnepi díszet ad Prohászka Ottokár püspök megnyitó beszéde. Emelni fogja ez estinek művészi kvalitásu nívóját Konczné Komley Blanka, az ismert nevű hangversenyeken is fellépése, — valamint Kősa György zongoraművész szubtilis zongorakísérése. Dr. Szabó Dezső a jeles író és esztéta propaganda előadást tart, Nagy Sándor festőművész, a gödöllői művésztelep vezetője az új nemzeti művészi irányról fog szólni.

A terem átadásáról Klauz kano-nok jóvoltából gondoskodva van. A földszinti ülnöhelyek ára kivétel nélkül 20 korona. A sorrendben előbb jelentkezők a kiállítás út-

alatt működő törvényszék osz-tanácsa előtt. A vádat dr. P. Ábrahám János államügyész vitte. A bíróság Zeleddit lázadásban, írgalásban, zsarolásban, személy szabadság megsértésében mon-dotta ki bűnösnek s ezért 3 évi fegyházbüntetéssel sújtotta.

Gyűlés. A magyar mérnök és építész helybeli osztálya vasárnap folyó hó 7-én látogatott közgyűlést tartott, melyen Rauscher Béla v. központi felügyelőt és Vagyázó Imre osztálytanácsost egyhangu lelkesedéssel tiszteletbeli tagjává választotta.

Küldöttség megy. i. hó 10-én Budapestre dr. Zavaros Aladár polgármester vezetésével, hogy a közlelmezési miniszternél a város lisztellátása ügyében eljárjon.

Rendőrbírságot htr. Lajos János kislángi lakos, földműves a rendőrbírságon Solymossy László rendőrkapitány, mert a helybeli piacon búzat méter-mázsánként 400 kor. árban árusított, 5 napi elzárásra és 1000 kor. pénzbüntetésre ítélte. Danics Boldizsár ugyancsak kislángi lakost, akitől Lajos 260 koronáért vásárolta a buza métermázsáját, szintén elítélte a rendőrbírság, még pedig 800 kor. pénzbüntetéssel sújtotta és a 8 mm. búzat pedig elkobozta.

Közyűlés. Ugylátszik Mór község és környéke is megmozdult. Értesülésünk szerint, legközelebb az egész kerület érdekeltsége Nórra összejön, hogy a jelölt személyében megállapodják. A jelek arra mutatnak, hogy a bizalom dr. Schleicher Imre mőri ügyvéd felé fordul, ki keresztény alapon képviselné a kisgazdákat és földműveseket.

Dr. Pajzs-Szanatórium fekvő és bejáró betegeknek. — Sebészi és nőgyógyászati, valamint belbetegek; ugyszintén orr-, torok- és fülbetegek. Speciális szakorvosi kezelés. Röntgen-Zander-és Villamos kezelési módok. Központi fűtés. Elsőrendű ellátás. Mersékelt árak. — Bentlakó orvosok.

Orvosi labororium vidékre is.

Küldöttség megy. i. hó 10-én Budapestre dr. Zavaros Aladár polgármester vezetésével, hogy a közlelmezési miniszternél a város lisztellátása ügyében eljárjon.

Rendőrbírságot htr. Lajos János kislángi lakos, földműves a rendőrbírságon Solymossy László rendőrkapitány, mert a helybeli piacon búzat méter-mázsánként 400 kor. árban árusított, 5 napi elzárásra és 1000 kor. pénzbüntetésre ítélte. Danics Boldizsár ugyancsak kislángi lakost, akitől Lajos 260 koronáért vásárolta a buza métermázsáját, szintén elítélte a rendőrbírság, még pedig 800 kor. pénzbüntetéssel sújtotta és a 8 mm. búzat pedig elkobozta.

Közyűlés. Ugylátszik Mór község és környéke is megmozdult. Értesülésünk szerint, legközelebb az egész kerület érdekeltsége Nórra összejön, hogy a jelölt személyében megállapodják. A jelek arra mutatnak, hogy a bizalom dr. Schleicher Imre mőri ügyvéd felé fordul, ki keresztény alapon képviselné a kisgazdákat és földműveseket.

Fejérvármegye közigazgatási bizottság ma délelőt tartott ülést. A szokásos havi jelentéseken kívül nevezetesebb eseményre az ülésnek, az új tanfelügyelő üdvözlése volt.

Muzeumegyesület szabadtanítási tanfolyamán Pötz Edgár előadása: Nemzet és irodalom szerdán sem tartható meg. Újabb megállapodás szerint az előadás péntek délután lesz.

Terrorflu a bíróság előtt. Telegdi Sándor 19 éves, izraelita vallásu joghallgató, A Székesfehérvár és Vidéke a Népszava szerkesztőségének egyik tagja, ki a kommunizmus alatt a Fabrickéle terrorcsapat tagja volt, egész

Pörüljáró zsidó sajtó. Vasárnap délután a Népszava nyomdáját és szerkesztőségét, valamint „Az Est” kiadóhivatalát a zsidó sajtó üzemei fejtett felháborodott tömeg szétrombolta. A rombolásra közvetlen okot adott, hogy a „Népszava” bárdolatlan hangon kezdett írni a nemzeti hadseregről még pedig, hogy a cenzura figyelmét kikerülje a szerkesztői üzenetek rovatában, Az Estet szóvá tette az antiszemita párt gyűlésén Oláh Dániel volt miniszter. A gyűlésen részt vett tömeg ezen a hazárduló magatartáson felháborodva a „Népszava” elé ment s a szó legteljesebb értelmében porrá zuzta, hasonló képen jártak el az Est-tel szemben, ahol a kiadóhivatal lerombolták. Mire a karhatalom megérkezett a munka már be volt fejezve. A rendőrség egy pár tüntetőt letartóztaltott.

A MOVE „F” csoportja i. hó 6-án tartott alakuló gyűlésén gróf Károlyi Józsefné, gróf Széchenyi Viktorné, Szőgyényi M. Julia, Horthy Istvánné, Sréter Istvánné, Karl Istvánné az elnök bizottság tagjává választotta. — Választmányi tagokká dr. Kövess Emilné, Aulich Józsefné, Heltay Jenőné, László Istvánné, Lipcsey Lajosné, Balassa Sándorné, Vértessy Matild, póthagokká: ifj. Pápay Nándorné, Klöckner Józsefné és Szabady Annus választottak. Az elnök-bizottság s egyszersmind a csoport vezető elnökévé Szőgyény M. Julia lett megválasztva.

A vetőmag lefoglalása. Tervezték a vetőmag lefoglalását, a gazdák azonban nem voltak hajlandók megadni a szükséges adatokat, ezért a lefoglalás nem történt meg.

Fejérmegyei Keresztény Nemzeti Naptárt adunk ki Magyarországi vezető férfiaknak közreműködésével. — A naptárunkba cikkeket írnak: József főherceg, Horthy fővezér, Prohászka püspök, Károlyi József gróf főispán, Sréter ezredes, Friedrich, Rubinek és Huszár miniszterek, vezető politikusok stb. Részletes HIVATALOS TISZTI CIMENTÁR is gazdagítani fogja a naptárunk tartalmát, Nemzeti Hadsereg ismertetésével. Azok a keresztény cégek, akik készülő nagy naptárunkban hirdetni szándékoznak, a hirdetést lapunk kiadóhivatalában elintézhetik. A „Fejérmegyei Keresztény Nemzeti Naptár” megének hivatalos naptára lesz. — Már sajtó alatt áll, Karácsonyra elkészül.

Fejérmegyei Keresztény Nemzeti Naptárt adunk ki

Magyarországi vezető férfiaknak közreműködésével. — A naptárunkba cikkeket írnak: József főherceg, Horthy fővezér, Prohászka püspök, Károlyi József gróf főispán, Sréter ezredes, Friedrich, Rubinek és Huszár miniszterek, vezető politikusok stb. Részletes HIVATALOS TISZTI CIMENTÁR is gazdagítani fogja a naptárunk tartalmát, Nemzeti Hadsereg ismertetésével. Azok a keresztény cégek, akik készülő nagy naptárunkban hirdetni szándékoznak, a hirdetést lapunk kiadóhivatalában elintézhetik. A „Fejérmegyei Keresztény Nemzeti Naptár” megének hivatalos naptára lesz. — Már sajtó alatt áll, Karácsonyra elkészül.

— Találtak egy ridikült vasárnap délután a szt. István utcában. Igazoltt tulajdonosa szerkesztőségünkben átveheti.

KARBIT, villanyelem, öngyújtó és tüzkő kapható: Székesfehérvár, Nádor-utca. Soós Sándornál, — (Zirci templom mellett.)

Halálozás. Özv. Molnár Mihály folyó hó 8-án d. u. hirtelen halálát elhunyt. 60. életében. Temetése folyó hó 10-én d. u. 3 órákor lesz a Széchenyi utca 99. számú gyászházban.

Keresztény cégek figyelmébe ajánljuk a most sajtó alatt lévő nagy naptárban való hirdetését. A Fejérmegyei Keresztény Nemzeti Naptár sok ezer példányban karácsonyra fog megjelenni, nemcsak itt a városban, hanem a megye minden falujában is el fog terjedni. Kívánatos, hogy Fehérvár és a megye összes keresztény cégei, kereskedői-hirdessék a cégüket, hogy így a keresztény közönség megtudja, hogy mely cégeknek vásárolhat bizalommal. Csak keresztény cégektől fogadunk el naptári hirdetését. Egész oldal hirdetésé ára 500 korona, féloldal 250 korona, szalaghirdetés 150 kor. Hirdetéseket a naptár számára is felvesz lapunk kiadóhivatala.

— A MOVE. közli: Hölgy és férfi tagjaink (kik taggyűjtővelekre feliratkoztak) tagsági jegyeiket a tagsági díjnak lefizetése ellenében helyiségünkben (Seminárium II. em.) átvethetik. — Sokan vannak, kiknek nem lévén alkalmuk taggyűjtővelekre feliratkozni, még nem vették fel tagjaink sorába. Kik tenát MOVE, tagul felvétetni szándékoznak kerétnék két tagnak személyes vagy írásbeli ajánlásával ellátva helyiségünkben tagul feliratkozni. A vezetőség.

— Román Irredenta címen tartott Szabó Imre felolvasást a ker. nők szövetségében. A felolvasás tökéletes mű. Nagyon kívánatos volna, hogy a felolvasó előadás azon részét, hol Dunántúlt apostrofálja és ahol adatokkal mutatja, mi vesztünk gazdaságilag Erdélyivel, közölje le a lapokban. Az talán felrögzítse a menekültek és Erdély iránt közömbös Dunántúlt.

— Lopás. Tegnap délután a központi kormánybiztosságnak a Törvényház előtt álló autójáról ismeretlen tettes egy takarót 1500 korona értékben ellopott.

— Ha hallgatás ránk, testvér, különösen te jönnöd falusi polgárrás, arra kérünk, írsz be meliőb az adókat. Ne várd meg erre külön felszólítanak. Adóintérségre felvételre ne várd. Tudnod kell, hogy az ország kasszáját Kun Bélaék kirabolták. Ités a kincstár, a kormány még a tisztviselőket is alig tudja fizetni. Ha nem lehet be adókat, a kormány nem tud boldogulni s kénytelen lesz helyét átadni egy olyan kormánynak, amely majd kapja majd helyét — Rotschildéktől. Ezt akarod tía nem ezt, akkor teljesített keresztény magyar honpolgári kötelességedet. — Desztiguen!

— Dlószeghy Kálmán okl. táncelőadó táncelőadó József u. 14. Minden kedd, csütörtök, szombat, vasárnap zártkörű össztáncgyakorlás. Lakás: Simor-u. 13.

Petőfi mondja: „Düszmadag bányás a túlpasszálás, melyből sok ember életkínosást áss. Asszonyaink tapasztalatot életkínosást ássanak, megbecsülhetlen és Sárosi Bella szerkesztésében megjelenő

„Háztartás“ Magyar asszonyok 22 év óta megjelenő népszerű folyóirata. Megjelenik havonta háromszor pompás illusztrációval és paraz kiállításban. Előfizetési ára negyedszázra 26 korona. Egyes szám ára 3 korona. A most kiadó előfizetők részére van az 5000 koronás összegű éltársasági pályázat. A pályázat kiírásának és szerkesztésének helye: Budapest, VII. Károly-körút 3. sz.

— Ösztánc. Folyó hó 11-iken azaz csütörtöktől kezdve az ösztáncgyakorlatok a polgári Löveldeben lesznek tartva, az igazolványokat mindenki hozza magával, világitásról gondoskodva van. Tisztelettel Dittrich Nándor.

Színház.

Heti műsor:

Szerda: Mikor az asszony ideges. Csütörtök: Rinaldó. Péntek: Lili bárónő. Szombat: Lili bárónő. Vasárnap: Tul a nagy kiviánon. este: Lili bárónő.

APRÓHIRDETÉSEK.

Lakás és ellátás ellenében tanított német órák adására vállalkozik (Seminárium I. em. 3. a.) Gyermektelen házaspár (a fejti hádlókrakkant) házasternék, mező- vagy erdőbirtok, föld vagy kertmunkára vállalkozni helyben vagy vidéken. — Minden leányok keresetnek. — Gyakorlott irodista leányok iródi állásra ajánlkoznak. Külső-belő gazdaságban jártas menekült nő vezetőnek, magtársnak ajánlkozik. — Keresztény Nők Szövetsége hivatalos órák pénteken délelőtől 10—12-ig, délután 3—5-ig a Seminárium épületében.

Ma nincs szebb karácsonyi ajándék és meglepetés mint egy művészi fénykép, mely Pete ényképészeti műtermében készül.

224. — Kocsis és mindenek állandó alkalmazásra felvételük Haggenmacher sötélepen Faze-kas-u. 6. sz. 0

Babot, borsót, mézet, lencsét, mákot minden mennyiségben megvesz Bogay, Vörösmarty-tér. 2. sz. alatt. 10-4

Eladó: 50 darab mangalica fajhasas anyasertés 3 évesek, 30 dr. decemberben elik, 20 dr. januárban. Megtekinthető Seregélyesen. Szerecseny Balogrtéle Pusztán. Erzsébrucker bérőnél. 6-1

307. — Asztaltűzhely eladó. Tolnai u. 16. 3-1

317. — Keresztetett emdeni gunarak, fehér és bronz pulyka, kakasok és tojók eladók. Paulovitsnál, Ibl Miklós-u. 8.

308. — Két kocsi egy ígás és egy cséza eladó. Horog-utca 8. szám. 5-1

306. — Faj nyulcsalád eladó. Cim a kiadóban. 3-1

309. — AZ ÚJ LAP ismet megjelent! Elárútotkat felvesz a Testvériség Sajtóvállalat. Távirdu-utca 6. sz. Hivatalosóra 10-2-ig. 3-1

283. — Két darab hasas sertés eladó. Gyár-utca 17. 3-2

196. — Konyhaszart és szekek eladók. Széchenyi-u. 43. 3-2

197. — Bundakabát, rövidkabát és méz kapható Széchenyi-utca 43. sz. 3-2

186. — Eladó Alsókirálysor 19. sz. alatt 1 pár csizma, 1 pár cipő 34-es, meg földmives leánynak való téli kabát és szövetbluza. 3-2

185. — Többféle butor eladó. Szabó, Pestispince 27. 3-2

312. — Egy női télikabát egy 55 ös új fertikalap, egy pár 40 es villós főrificipő és egy 1 éves emse dísznö eladó. Templom-köz 3.

313. — Bejárónő keresetlik, Széchenyi utca 7.

304. — Eladó egy Ferenc József öllöny, varrógép, és egy férfi öllönynek való szövet. József u. 6. sz. Az udverban az első flakás.

311. — Egy antik áveges szekrény, antik karkötő és toll eladó. Vörösmarty-tér 1. sz. 3 ajtó, érdeklődni lehet délután 3 órátk.

270. — Megbízható, magyar és nemetnyelvi-biro vadász ember megteleő állást keres, bármely vidéken. Mező Ferenc, Se-lyem u. 39. 3-3

202. — Egy keményia: hállo szoba-eladó. Süttő-utca 8. asztalosnál. Ugyanott agyak is kaphatók. 2-3

203. — Két nőtlen tiszt barmily feltételek mellett lakást, keres azonnal. Szives ajánlatokat „Missio” jellegre kiadóhivatalba keránk. 2-3

193. — Üzletmegnyitáshoz felvinnék 10 ezer koroná köcsönt. Ajánlatokat Keresztény jellegre a kiadóhivatalban. 2-2

318. — Frischling malacok, esetleg tartani is, eladók. Széchenyi-u. 15.

263. — Egy erősebb mindenesiú és egy konyhalány, 15 re felvétetik Szalay Lajos vendégfog. Kossuth u 3. 3-3

Órák és ÉKSZEREK jutányos árban kaphatók. Javítások! 48 óra alatt készíti. — ARANYAT és EZÜSTÖT LEGMAGASABB árban vesz. Márk órák és ékszersz Kossuth-utca 15.

Richard Oswald-Film! MASODIK FELESÉG MARLITT regénye után 4 felv. Főszereplők: Éva Speyer és Antalfy Sándor. Kiegészítő műsor. Előadások: 6 és 8 órákor. Vasárnap fél 5, 6 és 8 órákor. Rendes helyárak.

A. Székesfehérvári Központi Szövetkező Szövetkezet minder szerdák és szombaton d. e. 9—11 ig kiváló minőségű palnákát méretük — Előjegyezni mindennap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5 ig az irodában (Távirdu-utca 6. sz.) lehet; kimérés a sörházi raktárban. A tagok igénye kielégítést nyert most már minden togyaszó vásárolhat.

Uránia-színház. Kedden és szerdán, Remek pótműsor. Előadások: 6 és 8 órákor. Vasárnap fél 5, 6 és 8 órákor. Rendes helyárak. Saját villanytelep.

Laubenstein János ruháza. Székesfehérvár. Simor-u. 1. sz. (Duzapiac) Állandó raktáron férfi, női s gyermek harisnyak; iskola és piaci tászkák; rövidáru, pipere és borszekek legelősebb — bevásárlási forrása. — Fali naptárakban nagy választék. Gyermekjáték és Karácsonyi díszek és dús választéka! Vasutasok, tisztviselők és állami alkalmazottak 10% árengedményben részesülnek.

A keresztényszocialista párt játékkészítő tanfolyamának kiállítására és karácsonyi vásárja december 14, 15 és 16-án (három napig tart.) 5000 drb. gyönyörű, tartós és olcsó játék kerül eladásra. Vasárnap, 14 én d. e. 11 órátk ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁS, d. u. 6 órátk MÓSÓROS EST. A kiállítás beépődija 1 K.

LANGRAF GÁBOR ÉS FIA UTÓDA BŐRKERESKEDÉSE, CIPŐFELSŐRÉS ÉS CIPŐGYÁRA Székesfehérvárátk. Iroda, gyár és árutelepei Jókai-u. 8-10. Alapítási év: 1857. Telefon 100. TABARIN kitűnő minőségű cipő-cremek, mely a cipőt fényessé, tartóssá és tisztává teszi. Gummieárkok, cipőfűzők, talpbetétek, bőrlacok és egyéb cipőhöz való kiegészítősegek. Árútitás a legelősebb napi árban. Üzleti órák: délelőtől 9—12-ig, délután 2—6-ig.